

16.6.2009

Kaupunginhallitus
Hallintokeskus/kirjaamo
PL 1
00099 Helsingin kaupunki

Khs dnro	2009-1131/522
Stri dnr	
Saap./Anl.	23-06-2009

KAUPUNGINHALLITUKSELLE ANNETTAVA LAUSUNTO UUDEN-
MAAN MAAKUNTASUUNNITELMA 2033 LUONNOKSESTA

Liik 2009-172

Uudenmaan maakuntasuunnitelma 2033 luonnos 4.5.2009 löytyy myös Uudenmaan liiton kotisivulta www.uudenmaanliitto.fi.

Hallintokeskus pyytää liikuntalautakunnalta lausuntoa 19.6.2009 mennessä otsikosta mainitusta asiasta.

Lautakunta toteaa asiasta lausuntonaan seuraavaa:

Maankäyttö- ja rakennuslaki ja alueiden kehittämislaki velvoittaa Uudenmaan liittoa laatimaan maakuntasuunnitelman. Tämä suunnitelma on pitkän aikavälin strateginen suunnitelma Uudenmaan kehittämiseksi. Se on pohja alueen kaikelle suunnittelulle. Suunnitelma tarkistetaan neljän vuoden välein ja sen hyväksymisestä päättää maakuntavaltuusto.

Maakuntasuunnitelma etenee käytäntöä kohti maakuntaohjelman sekä maakuntakaavan myötä. Näistä seuraa kuntien maankäyttöä ohjaavia aluevarauksia, rahoitusvaatimuksia valtion talousarvioon ja muita erilaisia hankkeita.

Maakuntasuunnitelman 2033 luonnoksella on kuusi strategista tavoitetta, jotka pyritään saavuttamaan strategisilla valinnoilla. Uudenmaan maakuntasuunnitelman 2033 ydin on kiteytetty visioon: "Uusimaa on kansainvälinen hyvinvoivien ihmisten vetovoimainen metropolialue." Maakuntasuunnitelman suuret yleislinjat ovat kasvuhakuisuus ja ekologinen kestävyys sekä niiden välisten ristiriitojen minimointi.

Maakuntasuunnitelman näkemykset ovat perusteltuja, mutta kunnan liikuntatoimen näkökulmasta yleisluonteisia. Liikuntatoimen toimialaa sivuavat kaavoitusta, hyvinvointi- ja kulttuuripalveluita sekä matkailua koskevat näkemykset.

16.6.2009

Tarkastelukaudella Uudenmaan väestö ikääntyy, kansainvälistyy, vaurastuu ja lihoo. Ikääntyvän väestön toimintakyvyn ylläpitäminen on tulevien vuosikymmenten suuri haaste. Vastaavia haasteita on myös lasten ja nuorten sekä aikuisväestön osalla. Hyvinvoinnin lisääntyminen nostaa esiin uudenlaisia haasteita, joita ovat elintaso- ja elämäntapasairaudet. Terveysten edistäminen ja sairauksien ehkäisy tapahtuu usein käytännössä muilla kuin terveystalveilla. Ruumiillinen työ vähenee entisestään ja elinympäristöjen rakenteet eivät pakota ihmisiä liikkumaan. Ongelma ei ole kuitenkaan liikuntaharrastamisen väheneminen, vaan luonnollisen liikkumisen, fyysisen aktiivisuuden puute. Arkiliikuntaa ohjaavat päätökset tehdään muualla kuin liikuntasektorilla. Yhteiskunnan monet sektorit tuottavat liikkumattomuutta "sivutuotteenaan". Istuvassa elämäntyyliässä luonnollisen liikkumisen puute arjessa pitää korjata liikumisella vapaa-aikana. Liikuntapalvelut osana kuntien hyvinvointipalveluja korostuvat tulevaisuudessa. Terveyttä ja toimintakykyä edistetään sekä arki- että vapaa-ajan liikunnalla.

Liikuntatoimessa Uudenmaan kuntien yhteistyötä tarvitaan maankäytön suunnittelussa niissä liikuntamuodoissa, jotka ovat ongelmallisia ja kalliita toteuttaa yhden kunnan toimesta. Tällaisia toimintoja ovat esimerkiksi ammunta, golf, hiihtolajit, moottoriurheilu, ratsastusreitit ja veneiden talvisäilytys. Parhaillaan ollaan selvittämässä vaihtoehtoisia ampumaradan sijoituspaikkoja pääkaupunkiseudulla.

Yhteistyötä tarvitaan myös liikuntamuodoissa ja palveluissa, jotka vaativat palvelujen yhteensovittamista tai yhteistyö tarjoaa muita etuja resurssien yhdistämisessä ja koordinoinnissa. Esimerkkejä tästä ovat seudulliset pyöräily-, ulkoilu-, hiihto- ja ratsastusreitit, ulkoilualueet, merelliset palvelut saaristossa, vesireittiliikenne ulkoilusaariin, veneily, vierassatamat, kalastus ja tiedotus. Monia uusia ja kalliita liikuntapaikkarakentamishankkeita, kuten uimahalleja, jäähalleja, hiihtoputkia ja vastaavia hankkeita, kuntien kannattaa koordinoita yhdessä.

Pääkaupunkiseudun ulkoilukartta on paras ja tunnetuin pääkaupunkiseudun kuntien liikuntapalveluiden yhteistyöhankkeista. 30 vuoden aikana karttaa on jaettu yhteensä yli kaksi miljoonaa kappaletta. Kartasta löytyy myös suosittu sähköinen verkkoversio ja YTV:n kevyenliikenteen reittiopaspalvelu.

Helsinki on mukana Uudenmaan virkistysalueyhdistyksessä, joka on uusmaalaisten kuntien yhteenliittymä. Yhdistys hankkii ja ylläpitää luonnon virkistyskäyttöön soveltuvia alueita eri puolilla Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan maakuntaa. Uudenmaan virkistysalueyhdistys julkaisi vuonna 2001 ensimmäisen Uudenmaan luonto- ja ulkoilualueoppaan.

16.6.2009

Oppaassa ja siihen liittyvässä kartassa esiteltiin Uudenmaan alueen kuntien ja muiden yhteisöjen ulkoilu- ja virkistysalueet. Lisäksi oppaassa oli 215 kohteesta tarkempi kuvaus ja kartta.

Parhaillaan ollaan suunnittelemassa koko Nuuksion järviylänköalueen kaikkia ulkoilualueita palvelevaa Nuuksion luontokeskusta. Hankkeen rahoittajina ovat Metsähallituksen lisäksi Uudenmaan liitto, Helsingin ja Espoon kaupungit, Kirkkonummen ja Vihdin kunnat sekä Metsäteollisuus ry. Syksyllä 2011 valmistuvaan keskukseseen odotetaan vuosittain 150 000 - 200 000 kävijää.

Puolustusvoimat on luovuttamassa lähivuosina yli 40 Suomenlahden saarta yleiseen käyttöön. Helsingin edustalla näitä saaria ovat Kuiva-saari, Kuninkaansaari, Rysäkari ja Vallisaari. Uudenmaan liitto on selvittänyt saarten tulevan käytön vaihtoehtoja. Osa saarista soveltuu virkistys- ja matkailukäyttöön.

Liikuntalautakunnalla ei ole huomautettavaa Uudenmaan maakuntasuunnitelma 2033 luonnoksen visiosta, strategisista tavoitteista ja strategisista valinnoista.

Lisätiedot:

Jyrkiäinen Pekka, suunnittelija, puhelin 310 87438

LIIKUNTALAUTAKUNTA

XXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXX

Heta Välimäki
puheenjohtaja

XXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXX

Martti Tenho
pöytäkirjanpitäjä

